

Az ügyvédi pálya történeti keretei: Papp Viktor kollégánk előadása a bécsi nemzetközi workshopon

2025/08/11

2025. június 11-én Bécsben, a Collegium Hungaricum Wien patinás épületében tartották meg a Professzionalizáció-történeti Kutatócsoport (ELTE TÁTK-BTK) projektzáró nemzetközi workshopját.

[1]

2025. június 11-én Bécsben, a [Collegium Hungaricum Wien](#) [2] patinás épületében tartották meg a Professzionalizáció-történeti Kutatócsoport (ELTE TÁTK-BTK) projektzáró nemzetközi workshopját, amelyet a Bécsi Magyar Történeti Intézet és a Collegium Hungaricum Wien közösen szervezett.

A [Professionalisierung in Ungarn im 19. und 20. Jahrhundert. Eine historische Analyse im europäischen Kontext](#) [3] címmel megrendezett tanácskozás célja az volt, hogy a kutatócsoport ötéves munkáját a nemzetközi professziókutatás perspektíváiból értelmezze, és az osztrák történeti folyamatokkal összevetve helyezze el a közép-európai fejlődésívben.

A rendezvény résztvevőit ifj. Bertényi Iván történész, a Collegium Hungaricum Wien tudományos

igazgatóhelyettese és a Bécsi Magyar Történeti Intézet igazgatója köszöntötte, majd Keller Márkus, az ELTE Társadalomtudományi Kar Összehasonlító Történeti Szociológia Tanszékének vezetője, egyúttal a kutatócsoport irányítója ismertette a projekt kutatási eredményeit és célkitűzéseit. A workshopon a kutatócsoport több tagja is előadást tartott, köztük Detre Katalin, Kiss Zsuzsi, Magos Gergő, Ugrai János, valamint a nemzeti könyvtár képviselőjében Papp Viktor, az MNMKG Országos Széchényi Könyvtár Történeti Fénykép- és Interjútárának kutatója.

[4]

[5]

[6]

Papp Viktor *Comparative Analysis of the Austrian and Hungarian Lawyers in the 19th Century* című előadásában a XIX. századi osztrák és magyar ügyvédség történetét vizsgálta, a professzionalizációs stratégiák összehasonlító elemzésén keresztül. Előadásának egyik központi megállapítása az volt, hogy Közép-Európában a hivatások professzionalizációja sok esetben „felülről”, állami beavatkozás révén zajlott, amely jelentős mértékben befolyásolta az ügyvédi pálya modern kori kereteinek kialakulását is. Kollégánk rámutatott arra, hogy bár ez az államilag koordinált modell mind az osztrák, mind a magyar ügyvédség formálódását meghatározta, a XIX. század második felétől, különösen a modern ügyvédi rendtartások bevezetését követően, már differenciáltabb fejlődési utak kezdtek kibontakozni.

Az Osztrák–Magyar Monarchia keretein belül egyre inkább teret nyert a piaci logika: a XIX. század végére és a XX. század elejére az ügyvédi létszám jelentős mértékű növekedése vált megfigyelhetővé. Az előadás hangsúlyozta, hogy ez a jelenség mindkét országban komoly szakmai viták tárgyát képezte, és több ügyvéd is túlzottnak tartotta az új belépők számát. Bár számos

korabeli hang sürgette a numerus clausus bevezetését az ügyvédi pályán, erre egyik országban sem került sor a dualizmus időszakában, ezért a szakma képviselői kénytelenek voltak alternatív, sajátos professzionalizációs stratégiákat kialakítani.

Papp Viktor részletesen elemezte az osztrák és a magyar ügyvédek közötti különbségeket a díjazási rendszer vonatkozásában is. Ausztriában az ügyvédi kamarák hatékony érdekérvényesítésének és a bíróságokkal való jó kapcsolatnak köszönhetően központi díjszabás született, amely némileg tükrözte a szakma elvárásait. Magyarországon ezzel szemben nem jött létre ilyen egységes szabályozás, így a bíróságokon eljáró ügyvédek teljes mértékben az ügyekben eljáró bírók mérlegelésére voltak utalva díjaik megállapításakor. Az előadó arra is felhívta a figyelmet, hogy a két jogászkar viszonya Magyarországon különösen ambivalens volt: míg az ügyvédi pályához magasabb szintű képesítési követelmények társultak, a bírói kar társadalmi zártsága komoly szakmai feszültségeket eredményezett.

Az előadás végkövetkeztetése szerint, bár az osztrák és a magyar ügyvédség hasonló kihívásokkal nézett szembe, különböző utakat jártak be a professzionalizációs célok megvalósítása során. Mindkét ország ügyvédi közössége arra törekedett, hogy a saját történeti és társadalmi környezetéhez leginkább illeszkedő stratégiát alakítsa ki a hivatás kereteinek védelmére és megerősítésére.

A tudományos tanácskozást záró gondolatokat ifj. Bertényi Iván és Keller Márkus fogalmazták meg, kiemelve a kutatócsoport érdemeit és a professziótörténeti kutatások nemzetközi diskurzushoz való hozzájárulását.

2025/08/11 - 16:40

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/7203>

Links:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Professionalisierung%20in%20Ungarn_program.jpg
- [2] <https://culture.hu/hu/wien>
- [3] <https://www.facebook.com/photo?fbid=1294436129348738&set=a.516007230524969>
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/Professionalisierung%20in%20Ungarn_BertenyiIvan.jpg
- [5] https://oszk.hu/sites/default/files/Professionalisierung%20in%20Ungarn_KellerMarkus.jpg
- [6] https://oszk.hu/sites/default/files/Professionalisierung%20in%20Ungarn_PappViktor.jpg
- [7] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [8] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>